

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครู

โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดยโสธร

Academic Leadership of School Administrators Affecting Core Competency of

Secondary School Teachers in Yasothon Province

สุชนิรันดร์ พันสาย¹ ดร.หทัย น้อยสมบัติ²

Sukniran Phansai¹ Dr.Hathai Noisombut²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายการวิจัยเพื่อ 1) ศึกษาระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดยโสธร 2) ศึกษาระดับสมรรถนะหลักของครู 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะหลักของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดยโสธร และ 4) ศึกษาระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดยโสธร กลุ่มตัวอย่าง คือผู้บริหารสถานศึกษา และครู โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดยโสธร รวมทั้งหมด 318 คน แบ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 26 คน ครู จำนวน 292 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) จำนวน 2 ชุด คือ 1) แบบสอบถามระดับภาวะผู้นำทางวิชาการ มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.995 2) แบบสอบถามระดับสมรรถนะหลักของครู มีความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.994 สถิติที่ใช้ในงานวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก
2. ระดับสมรรถนะหลักของครู โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน และอยู่ในระดับมาก 4 ด้าน
3. ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะหลักของครู มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูงมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
4. ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครู ด้านการนิเทศและประเมินผลการสอนของครู ด้านการจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพ ด้านตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน และด้านการบริหารหลักสูตร ร่วมกันพยากรณ์ความแปรปรวนของสมรรถนะหลักของครู มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีประสิทธิภาพพยากรณ์ ร้อยละ 71.30 และด้านการนิเทศและประเมินผลการสอนของครูเป็นตัวพยากรณ์ได้ดีที่สุด โดยสามารถเขียนเป็นสมการได้ดังนี้

$$\text{สมการพยากรณ์ใช้คะแนนดิบ คือ } Y' = 1.120 + .320X_6 + .180X_4 + .069X_3 + .120X_5 + .071X_2$$

$$\text{สมการพยากรณ์โดยใช้คะแนนมาตรฐาน คือ } Z'_y = .386Z_{x6} + .249Z_{x4} + .095Z_{x3} + .166Z_{x5} + .107Z_{x2}$$

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำทางวิชาการ สมรรถนะหลักของครู โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดยโสธร

¹ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

¹Master of Education Program in Educational Administration, Roi Et Rajabhat University

²อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

²Lecturer of Educational Administration Program, Faculty of Education, Roi Et Rajabhat University

*ผู้ติดต่อ, อีเมล: สุชนิรันดร์ พันสาย, sukknirun161@gmail.com

รับเมื่อ 20 มิถุนายน 2565 แก้ไข 21 กันยายน 2565 ตอรับ 23 กันยายน 2565

ABSTRACT

The purposes of this research were to study 1) academic leadership of secondary school administrators in Yasothon province, 2) the core competency of secondary school teachers in Yasothon province, 3) the relationship between academic leadership of secondary school administrators and core competency of secondary school teachers in Yasothon province, and 4) the academic leadership of secondary school administrators affecting the core competency of school teachers in Yasothon province. The samples consisted of 318 cases of secondary school administrators and teachers in Yasothon province, including 26 school administrators and 292 teachers. The research instrument was a questionnaire with a 5-level rating scale consisting of 2 sets: 1) The academic leadership of secondary school administrators in Yasothon province had the reliability was 0.995 and 2) The core competency of secondary school teachers in Yasothon province had the reliability was 0.994. The statistics used in this research were percentage, mean, standard deviation, Pearson's Product Moment Correlation Coefficient and Stepwise Multiple Regression.

The research results were as the follows.

1. Academic leadership of secondary school administrators in Yasothon province, overall and each aspect were at high levels.
2. Core competency of Secondary School Teachers in Yasothon province was at high levels for 4 aspects and was at the highest level for 1 aspect.
3. The relationship between secondary school administrators and core competency of secondary school teachers in Yasothon province was very high positive correlation with statistically significant at the .01 level.
4. Academic leadership of secondary school administrators in supervision and evaluation of teachers' teaching, the provision of facilities to promote learning conditions, the professional teachers development, the examination of student progress and curriculum administration together predicted the variance of the core competency of secondary school teachers in Yasothon province was 71.30 percent, writing statistically significant at the .01 level and in the aspect of supervision and teaching evaluation of teachers' teaching was the best predictor. The prediction equations could be written as follow:

$$\text{Predictive equation in raw score } Y' = 1.120 + .320X_6 + .180X_4 + .069X_3 + .120X_5 + .071X_2$$

$$\text{Predictive equation in standard score } Z'_{y} = .386Z_{x6} + .249Z_{x4} + .095Z_{x3} + .166Z_{x5} + .107Z_{x2}$$

Keywords: Academic leadership, Teachers' core competency, Secondary school teachers in Yasothon province

ภูมิหลัง

การจัดการศึกษาทุกประเภท ทุกระดับนั้น งานด้านวิชาการนับเป็นงานที่มีความสำคัญอย่างยิ่งเพราะจุดมุ่งหมายของการบริหารวิชาการอยู่ที่การสร้างผู้เรียนให้มีคุณภาพ มีความรู้มีจริยธรรม และมีคุณสมบัติตามที่ต้องการ งานวิชาการเป็นตัวบ่งชี้คุณภาพและความสำเร็จของสถานศึกษา ความสำเร็จของสถานศึกษามักจะพิจารณาจากคุณภาพของผลผลิต คือ ตัวนักเรียน ดังนั้น คุณภาพของผลผลิตจึงขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพในการดำเนินงานด้านวิชาการของสถานศึกษาด้วยเหตุนี้การบริหารงานด้านวิชาการ จึงเป็นงานที่สำคัญของผู้บริหารที่จะต้องรับผิดชอบในการใช้หลักการในการบริหารงานด้านนี้ให้มีประสิทธิภาพ โดยถือว่างานวิชาการเป็นงานหลัก เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพของผู้เรียน

ในเชิงคุณภาพและปริมาณ ส่วนงานอื่น ๆ ถือเป็นงานที่มีความสำคัญรองลงมาและเป็นงานสนับสนุน เนื่องจากงานวิชาการเกี่ยวข้องกับหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอน ภาวิตา ธาธาตรีสุทธิ (2550, หน้า 3 - 4) ซึ่งเป็นหัวใจของสถานศึกษา ดังที่ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ ได้กล่าวถึงขอบข่ายของงานวิชาการไว้ว่า การบริหารงานวิชาการจะประกอบด้วยงานดังต่อไปนี้คือ การพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ การจัดทำแผนงานเกี่ยวกับการเรียนการสอน การจัดทำตารางสอน การจัดชั้นเรียนการจัดครูเข้าสอน การปรับปรุงการเรียนการสอนเพื่อเป็นการพัฒนาครูผู้สอนให้ก้าวหน้าวิทยาการเทคโนโลยีใหม่ ๆ การจัดสื่อการเรียนการสอน การจัดห้องสมุดเป็นที่รวมหนังสือ เอกสารสิ่งพิมพ์ และวัสดุอุปกรณ์ที่เป็นแหล่งวิทยาการ ให้แก่เรียนได้ศึกษาและค้นคว้าเพิ่มเติม การนิเทศภายในเป็นการช่วยเหลือแนะแนวครูให้เกิดการปรับปรุงแก้ไขปัญหาการเรียนการสอนการวัดและประเมินผลเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการตรวจสอบ และวิเคราะห์ผลการเรียน ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553, หน้า 3 - 4)

ฉะนั้นในการจัดการองค์ความรู้ให้เกิดผลต่อการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ครูจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาสมรรถนะเพื่อให้สอดคล้องตามความต้องการการเปลี่ยนแปลงขององค์การการศึกษา การศึกษาเรื่องสมรรถนะนักวิชาการส่วนใหญ่ นิยามอ้างอิงนิยามของเดวิด แมคเคลแลนด์ (David McClelland) ศาสตราจารย์ด้านจิตวิทยาจากมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด (Harvard) ศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่าง ระหว่างผู้ที่ประสบความสำเร็จสูงในการทำงานกับผู้ที่ประสบความสำเร็จน้อยกว่า พบว่า สิ่งที่ยังบอกถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล คือสมรรถนะซึ่งประกอบด้วย ความรู้ (knowledge) ทักษะ (skills) และทัศนคติหรือแรงจูงใจ (attitude/motive) อาจสรุปได้ว่าสมรรถนะ (competency) หมายถึง บุคลิกลักษณะที่ทำให้ปัจเจกบุคคลสามารถสร้างผลการปฏิบัติงานที่ดีตามเกณฑ์ที่กำหนดและสามารถปฏิบัติงานในความรับผิดชอบได้ดีกว่าผู้อื่น สมรรถนะครูจึงหมายถึง ความรู้ ทักษะความสามารถ และคุณลักษณะของครูที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานให้บรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพตั้งแต่โรงเรียน เขตพื้นที่การศึกษ และกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2551, หน้า 1 - 3)

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าวมา ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดยโสธร เพื่อให้ผู้บริหารสามารถใช้ภาวะผู้นำทางวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และส่งเสริมสมรรถนะหลักของครูเพื่อนำไปสู่การบริหารสถานศึกษาให้มีคุณภาพและนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้นต่อไป

คำถามการวิจัย

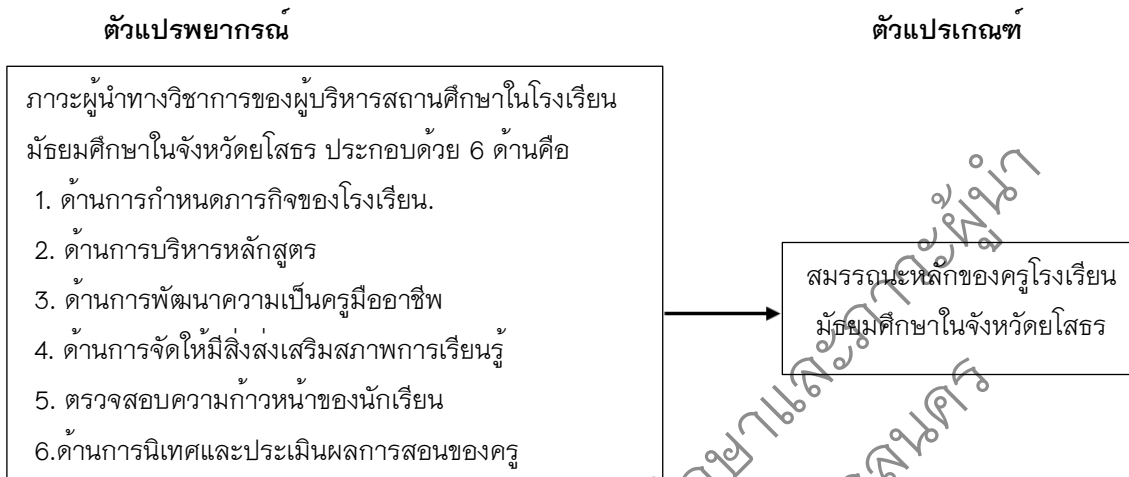
1. ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดยโสธร เป็นอย่างไร
2. ระดับสมรรถนะหลักของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดยโสธร เป็นอย่างไร
3. ความสัมพันธ์ระหว่างระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะหลักของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดยโสธร เป็นอย่างไร
4. ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดยโสธร เป็นอย่างไรบ้าง

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดยโสธร
2. เพื่อศึกษาสมรรถนะหลักของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดยโสธร

3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะหลักของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดยโสธร
4. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดยโสธร

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดยโสธร จำนวน 27 โรงเรียน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างจากสูตร Krejcie & Morgan (1970, หน้า 608) ได้ได้กลุ่มตัวอย่างผู้บริหารสถานศึกษา 26 คน และครู 292 คน รวม 318 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารที่เกี่ยวข้อง แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

1. สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ประสบการณ์ในตำแหน่ง และวุฒิการศึกษา มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)
2. สอบถามเกี่ยวกับระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดยโสธร มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scales) 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.995
3. สอบถามเกี่ยวกับระดับสมรรถนะหลักของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดยโสธร มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scales) 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.994

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอนหนังสือเพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ดถึงผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดยโสธร เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยติดต่อประสานงานกับสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดยโสธร ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง โดยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์และแบบสอบถามเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลกับผู้บริหารและครู โดยกำหนดวันที่จะไปรับแบบสอบถาม ภายใน 15 วัน
3. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ จำนวน 318 ฉบับคิดเป็นร้อยละ 100 ก่อนนำไปประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลในลำดับต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation) และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้สรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดยโสธร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการนิเทศและประเมินผลการสอนของครูมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เป็นอันดับสูงสุด รองลงมาคือ ด้านตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการบริหารหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เป็นอันดับต่ำสุด ดังตาราง 1

ตาราง 1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดยโสธร โดยรวม

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. ด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน	4.37	0.50	มาก	5
2. ด้านการบริหารหลักสูตร	4.35	0.51	มาก	6
3. ด้านการพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพ	4.40	0.47	มาก	4
4. ด้านการจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้	4.41	0.46	มาก	3
5. ด้านตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน	4.44	0.47	มาก	2
6. ด้านการนิเทศและประเมินผลการสอนของครู	4.47	0.41	มาก	1
โดยรวม	4.41	0.47	มาก	

2. ระดับสมรรถนะหลักของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดยโสธร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านการยึดมั่นในจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ส่วน ด้านการพัฒนาตนเอง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เป็นอันดับต่ำสุด ดังตาราง 2

ตาราง 2 ระดับสมรรถนะหลักของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดยโสธร โดยรวม

สมรรถนะหลักของครูโรงเรียน มัธยมศึกษาในจังหวัดยโสธร	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน	4.52	0.38	มากที่สุด	1
2. ด้านการบริการที่ดี	4.44	0.44	มาก	4
3. ด้านการพัฒนาตนเอง	4.41	0.47	มาก	5
4. ด้านการทำงานเป็นทีม	4.47	0.38	มาก	3
5. ด้านการยึดมั่นในจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู	4.49	0.41	มาก	2
โดยรวม	4.47	0.42	มาก	

3. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะหลักของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดยโสธร มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูงมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังตาราง 3

ตาราง 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะหลักของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดยโสธร

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	Y	ระดับ ความสัมพันธ์
X ₁	1.000	-	-	-	-	-	.608**	สูง
X ₂	.533**	1.000	-	-	-	-	.586*	ปานกลาง
X ₃	.612**	.661**	1.000	-	-	-	.640**	สูง
X ₄	.645**	.509**	.594**	1.000	-	-	.726**	สูง
X ₅	.584**	.461*	.578**	.710**	1.000	-	.683**	สูง
X ₆	.519**	.551**	.598**	.641**	.611**	1.000	.763**	สูง
X	-	-	-	-	-	-	.862**	สูงมาก

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดยโสธร มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีประสิทธิภาพพยากรณ์ร้อยละ 71.30 ส่วนด้านที่ส่งผลมีทั้งหมด 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการนิเทศและประเมินผลการสอนของครู 2) ด้านตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน 3) ด้านการจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ 4) ด้านการพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพ และ 5) ด้านการบริหารหลักสูตร

สมการพยากรณ์สมรรถนะหลักของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดยโสธร โดยใช้คะแนนดิบ

$$Y' = 1.120 + .320X_6 + .180X_4 + .069X_5 + .120X_5 + .071X_2$$

สมการพยากรณ์สมรรถนะหลักของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดยโสธร โดยใช้คะแนนมาตรฐาน

$$Z'_y = .386Z_{x6} + .249Z_{x4} + .095Z_{x3} + .166Z_{x5} + .107Z_{x2}$$

ตาราง 4 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครู

ตัวแปรพยากรณ์	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา				
	B	SE _b	β	t	p-value
1. X ₆	.320	.037	.386	8.736**	.000
2. X ₄	.180	.035	.249	5.223**	.000
3. X ₃	.069	.033	.095	2.076**	.000
4. X ₅	.120	.032	.166	3.621**	.000
5. X ₂	.071	.028	.107	2.547**	.000
R = .844, R ² = .713, a = 1.120					

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดยโสธร ผู้วิจัยมีข้อวิจารณ์ ดังต่อไปนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดยโสธร โดยรวมพบว่า ด้านการนิเทศและประเมินผลการสอนของครู มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เป็นอันดับสูงสุด อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์กว้างไกลในการบริหารงานทางการศึกษา มีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ฝึกอบรมเพื่อพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา และส่งเสริมกิจกรรมการแข่งขันทางวิชาการอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุชฎทัย จันทร์ทรงกรด (2558, หน้า 81) ที่ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการนิเทศและประเมินผลด้านการสอน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับสมรรถนะหลักของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดยโสธร โดยรวมพบว่า ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เป็นอันดับสูงสุด อาจเป็นเพราะว่าครูมีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานในหน้าที่ให้มีคุณภาพถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีการวางแผน กำหนดเป้าหมาย ติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน และปรับปรุงพัฒนาประสิทธิภาพและผลงานอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ อิศหาก นุ้ยใสะ (2556, หน้า 112) ได้วิจัยเรื่องสมรรถนะครูอิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร ผลการวิจัย พบว่า สมรรถนะการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะหลักของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดยโสธร มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูงมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เพราะว่าการบริหารเป็นบุคคลที่มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลและชัดเจน เป็นผู้ผลักดันและนำนโยบายต่าง ๆ มาสู่การปฏิบัติจริง มีความรู้ความเข้าใจในหลักการ แนวคิด ทฤษฎี และปรัชญาของการจัดการศึกษา ความเข้าใจในหลักสูตร มาตรฐานการศึกษา ทักษะกระบวนการเรียนการสอน เทคนิคต่าง ๆ เพื่อใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการดำเนินงานวิชาการ บุคลากรในสถานศึกษาเกิดการปรับเปลี่ยนแนวคิดและพฤติกรรมในทางบวก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรรถพล เกินสะเกษ และยุวธิดา ชาญปัญญา (2563, หน้า 119) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอน

ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า 1) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก

4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดยโสธร ด้านการนิเทศและประเมินผลการสอนของครู เป็นตัวพยากรณ์ สามารถพยากรณ์สมรรถนะหลักของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดยโสธร ได้ดีที่สุด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู ส่งเสริมสนับสนุนครูและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ของผู้เรียนมีคุณภาพ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาของโรงเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมคิด นาคกุล (2550, หน้า 45) ที่ศึกษาวิจัยเรื่องการปรับปรุงการนิเทศภายในของโรงเรียนต้นธงวิทยา ที่กล่าวว่าควรพัฒนาครูผู้สอนให้มีความรู้ ความเข้าใจและมีทักษะการปฏิบัติการนิเทศภายในโดยการศึกษาเอกสาร การรับฟังคำบรรยาย การฝึกปฏิบัติ การสังเกตการสอนและเยี่ยมชั้นเรียน นอกจากนี้ในขั้นสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้ซึ่งคณะกรรมการนิเทศได้ให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ครูผู้รับการนิเทศ รวมทั้งมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จุดแข็ง จุดที่ควรพัฒนาเป็นข้อมูลย้อนกลับให้ครูได้นำไปวางแผนการสอน ปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ ช่วย ส่งผลให้การจัดการเรียนการสอนมีคุณภาพ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผลการวิจัย พบว่า ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดยโสธร ด้านการบริหารหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เป็นอันดับต่ำสุด ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรวางแผนและดำเนินการใช้หลักสูตร การเพิ่มพูนคุณภาพการใช้หลักสูตรด้วยการวิจัยและพัฒนา การปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาต้องพิจารณาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.2 ผลการวิจัย พบว่า ระดับสมรรถนะหลักของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดยโสธร โดยรวมพบว่า ด้านการพัฒนาตนเอง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เป็นอันดับต่ำสุด ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริม สนับสนุนให้ครูศึกษาค้นคว้า หาความรู้สม่ำเสมอ วิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อยของตนเอง ติดตามและแลกเปลี่ยนเรียนรู้องค์ความรู้ใหม่ ๆ ทางวิชาการและวิชาชีพ มีภาระสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรม เพื่อพัฒนาตนเอง พัฒนางาน และพัฒนางานด้านการเรียนการสอน

1.3 ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะหลักของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดยโสธร ด้านการบริหารหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เป็นอันดับต่ำสุด ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรวางแผนและดำเนินการใช้หลักสูตร การเพิ่มพูนคุณภาพการใช้หลักสูตรด้วยการวิจัยและพัฒนา การปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาต้องพิจารณาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งสถานศึกษาสามารถเพิ่มเติมในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่นและความต้องการของผู้เรียนโดยทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

1.4 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดยโสธร ด้านการนิเทศและประเมินผลการสอนของครู มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เป็นอันดับต่ำสุด ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรกำกับดูแลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูผู้สอนให้สอดคล้องกับหลักสูตร ให้ความรู้ ให้คำชี้แนะ รับฟังปัญหา ให้ความช่วยเหลือ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ให้ขวัญกำลังใจ และในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูในห้องเรียน นำมาหาแนวทางแก้ปัญหาร่วมกัน เพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนบรรลุผลสำเร็จ

ตามความคาดหวังของหลักสูตร มีระบบนิเทศงานวิชาการและการจัดการเรียนรู้ภายในสถานศึกษา ติดตามประเมินผล การจัดการเรียนการสอนของครูด้วยวิธีการที่หลากหลาย

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัย ครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาวัตกรรมการเสริมสร้างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดยโสธร

2.2 ควรศึกษาวิจัยเพื่อหาแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะหลักของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดยโสธร ในด้านการพัฒนาตนเอง

2.3 ควรศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการ ด้านการนิเทศและประเมินผล การสอนของครู ด้านตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน ด้านการจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ ด้านการพัฒนา ความเป็นครูมืออาชีพ และด้านการบริหารหลักสูตร

เอกสารอ้างอิง

- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพฯ: บริษัทพิมพ์ดี จำกัด.
- ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ. (2550). *การจัด และการบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สุขฤทัย จันทรทรงกรด. (2558). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดจันทบุรี* สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สมคิด นาคกุล. (2550). *การปรับปรุงการนิเทศภายในโรงเรียนต้นธงวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาลำปาง เขต 2*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. ลำปาง: มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2551). *รายงานการวิจัยสมรรถนะครูและแนวทางการพัฒนาครูในสังคม ที่เปลี่ยนแปลง*. กรุงเทพฯ: สอ.น.ก.
- อรรถพล เทินสะเกษ และยุวธิดา ซาปัญญา. (2563). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อ ประสิทธิภาพการสอนของครู* สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 1. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด*, 14(3), 199 – 207.
- อิสหาก น้อยใส. (2556). *สมรรถนะครูอัสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสตูล*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. สงขลา: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607 – 610.